

ŠKOLNÍ VZDĚLÁVACÍ PROGRAM PRO PŘEDŠKOLNÍ VZDĚLÁVÁNÍ

My – naše modrá planeta a náš svět

Mateřská škola Náš svět, Praha 10,
příspěvková organizace

Motto: „Zažít radost – úspěch – ocenění.“

Platnost dokumentu od: 29. 8. 2025

Účinnost dokumentu od: 1. 9. 2025

Obsah:

1	Identifikační údaje.....	3
2	Charakteristika školy.....	3
3	Pedagogický tým školy	4
4	Podmínky vzdělávání	5
4.1	Psychosociální podmínky.....	5
4.2	Spolupráce s rodinou.....	6
4.3	Organizace	7
4.4	Životospráva	7
4.5	Věcné podmínky.....	8
5	Charakteristika vzdělávacího programu.....	9
5.1	Naše vzdělávací filozofie	9
5.2	Jak vnímáme dítě.....	10
5.3	Jak se děti učí v MŠ Náš svět.....	10
5.4	Rozvoj klíčových kompetencí a gramotností	12
5.5	Pedagogické diagnostikování.....	12
5.6	Individualizace vzdělávání	13
6	Vzdělávací obsah.....	14
6.1	Práce se vzdělávacím obsahem na úrovni třídy	14
6.2	Integrovaný blok Aby se nám dobře žilo	15
6.3	Integrovaný blok Co vše lidé vytvořili, abychom se nenudili	17
6.4	Integrovaný blok My = já, ty, on	19
6.5	Integrovaný blok Naše modrá planeta.....	21
6.6	Další vzdělávací příležitosti podporující naplňování ŠVP.....	22
7	Autoevaluace školy.....	23

1 Identifikační údaje

Název: Mateřská škola Náš svět, Praha 10, příspěvková organizace

Adresa: Magnitogorská 1430/14, 101 00, Praha 10

Telefon: 603 173 398

<https://msmagnitogorska.cz/>

kontakt@msmagnitogorska.cz

IČ: 70924147

Zřizovatel: Úřad městské části Praha 10

Vinohradská 3218/169, 100 00 Praha 10 – Strašnice

Osoba zodpovědná za tvorbu ŠVP: Mgr. Jitka Krupičková, ředitelka školy.

Ředitelkou školy je od 1. 2. 2017 Mgr. Jitka Krupičková. Mateřská škola je samostatným právním subjektem – příspěvkovou organizací zřizovanou Městskou částí Praha 10.

Školní vzdělávací program byl vytvořen na základě revidovaného Rámcového vzdělávacího programu pro předškolní vzdělávání a navazuje na předchozí ŠVP PV školy. Na jeho tvorbě se podíleli pedagogičtí pracovníci školy. Výsledná podoba programu vznikla společnou odbornou diskusí pedagogického týmu pod vedením ředitelky školy.

2 Charakteristika školy

Mateřská škola Náš svět se nachází v Praze 10 – Vršovicích, v blízkosti sídliště Vlasta. Okolí školy má převážně městský charakter a nabízí řadu příležitostí k poznávání života města i k využívání vzdělávacích, kulturních a sportovních institucí. V dostupném okolí se nacházejí základní a umělecká škola, knihovna, sportovní areály a další místa využitelná při vzdělávání dětí. Škola je dobře dostupná městskou hromadnou dopravou.

Škola byla uvedena do provozu v roce 1981 původně jako čtyřtřídní. V roce 2012 byla rozšířena o další dvě třídy a v současnosti je šestitřídní mateřskou školou s kapacitou 168 dětí.

Třídy jsou umístěny ve dvou vzdělávacích pavilonech. Pavilon A nese název „**Na paloučku**“ a sídlí v něm třídy Berušky a Motýlci. Stavebně propojené pavilony B a D tvoří část „**U lesíka**“, ve které jsou umístěny třídy Ježci, Lišky, Veverky a Sovy. V samostatném hospodářském pavilonu se nachází provozní zázemí školy a vlastní školní kuchyně.

Třídy jsou prostorné a funkčně členěné tak, aby poskytovaly podmínky pro spontánní hru, pohybové, tvořivé, pracovní, skupinové i individuální činnosti a odpočinek dětí. Každá třída má vlastní šatnu, sociální zařízení a výdejní kuchyňku. Součástí prostor školy jsou také obnovené terasy, které rozšiřují možnosti vzdělávací nabídky a relaxace dětí.

V uplynulém období prošla škola rozsáhlou rekonstrukcí zaměřenou na snížení energetické náročnosti objektu a modernizaci vnitřních prostor. Úpravy přinesly rozšíření některých prostor tříd, nové podlahové krytiny, rekuperační jednotky zajišťující výměnu vzduchu a předokenní žaluzie. Rekonstrukce přispěla ke zkvalitnění hygienických, materiálních i prostorových podmínek vzdělávání.

Významnou součástí areálu je rozlehlá školní zahrada o rozloze přibližně 5 500 m². Poskytuje dětem bezpečné a podnětné prostředí pro každodenní pobyt venku, pohyb, volnou hru, pozorování, objevování i další vzdělávací činnosti. Její vybavení škola průběžně obnovuje a rozvíjí se zaměřením na podporu pohybových dovedností dětí, jejich vztahu k přírodě a environmentálního citění.

Stravování dětí zajišťuje vlastní školní jídelna. Pokrmy jsou z centrální kuchyně distribuovány do výdejních kuchyněk jednotlivých pavilonů a děti se stravují ve svých kmenových třídách.

3 Pedagogický tým školy

Chod školy zajišťují pedagogičtí pracovníci, provozní pracovníci a pracovníci školní jídelny. Celý tým spolupracuje v úzké součinnosti. Všichni zaměstnanci se podílejí na vytváření bezpečného a vstřícného prostředí, které poskytuje kvalitní podmínky pro vzdělávání a podporuje naplňování vize a poslání školy.

Prioritami vedení školy jsou bezpečné prostředí, kreativita, vstřícnost, otevřenost a důvěra. Tyto priority se promítají do všech oblastí řízení a každodenní praxe.

Ředitelka školy usiluje o vytváření bezpečného, klidného a tvořivého prostředí. Podporuje vzájemnou vstřícnost, otevřenou spolupráci a sjednocování pedagogického stylu, profesní růst pedagogů a další rozvoj jejich pedagogických kompetencí. Delegováním odpovědnosti usiluje o vnitřní motivaci, sounáležitost a společný rozvoj týmu. Respektuje názory jeho členů, poskytuje dostatek volnosti a důvěry.

Uvádění začínajících učitelů vychází z vypracovaného adaptačního plánu.

Vedení školy uplatňuje zásady **otevřené a srozumitelné komunikace** - uvnitř školy i navenek. Využívá příležitosti ke spolupráci se zřizovatelem, ostatními školami, rodičovskou veřejností a dalšími **partnery školy**. Činnost a vzdělávací výsledky školy systematicky **monitoruje a vyhodnocuje**. Ředitelka provádí pravidelnou sebereflexi a na jejím základě cíleně rozvíjí své řídicí a pedagogické kompetence.

Pedagogický tým tvoří učitelé a asistenti pedagoga. Všichni pedagogičtí pracovníci mají možnost spolupodílet se na rozhodování v zásadních otázkách školního vzdělávacího programu a aktivně přispívat k jeho rozvoji a inovacím.

Všechny učitelky jsou kvalifikované pro obor učitelství v mateřské škole. **Učitel** zodpovídá za plánování, realizaci a vyhodnocování vzdělávání na úrovni třídy a do tohoto procesu aktivně zapojuje děti. Koordinuje a organizuje spolupráci s asistentem pedagoga. Učitel i asistent pedagoga poskytují dětem potřebnou individuální podporu.

Asistent pedagoga působí ve třídách, ve kterých jsou zařazeny děti s přiznanými podpůrnými opatřeními. Úzce spolupracuje s učitelem. Cílem této spolupráce je optimalizace podmínek vzdělávání a podpora maximálního rozvoje potenciálu každého dítěte. Asistent pedagoga se spolupodílí na plánování, realizaci i hodnocení vzdělávání.

Pedagogický tým usiluje o průběžné zkvalitňování a sjednocování pravidel vzájemné spolupráce i pedagogického působení. Základním předpokladem funkční týmové práce je otevřená a účinná komunikace, tolerance, flexibilita, vzájemná podpora a sdílení odborných

poznatků a zkušeností. Samozřejmostí je **systematická podpora** začínajících pedagogů, kterou vedou zkušené učitelky.

Při práci s dětmi respektujeme pedagogické zásady. Komunikujeme přátelským, zdvořilým, naslouchajícím a empatickým způsobem. Na emocionální, kognitivní i fyzické potřeby dětí reagujeme citlivě a respektujeme individuální zvláštnosti každého dítěte. Vyhýbáme se přetěžování a důsledně respektujeme individuální psychomotorické tempo, potřebu vlastní volby při výběru činnosti i dostatek času na její dokončení.

Pedagogický styl je založen na formativním hodnocení a partnerském vztahu k dítěti, který posiluje jeho sebedůvěru, odpovědnost a pocit bezpečí. Pedagog dítěte vzdělávacím procesem citlivě provází a je mu příkladem prosociálního jednání a chování. Děti jsou podporovány v aktivním zapojování se do rozhodování o životě třídy.

Samozřejmou součástí systematického rozvoje kvality vzdělávání poskytovaného v naší škole je **další vzdělávání pedagogických pracovníků**. Probíhá rozličnými formami a cílí na další rozvíjení odborných kompetencí pedagogů. Konkrétní zaměření vychází z potřeb školy, výsledků hodnocení, potřeb i zájmu jednotlivých pedagogů. **Prioritními tématy**, na která se zaměřujeme jsou uplatňování a využívání vzdělávacích strategií, podpora rozvíjení klíčových kompetencí a základních gramotností a individualizace vzdělávání. V pedagogickém sboru sdílíme své poznatky a zkušenosti. Využíváme stínování, poznatky a zkušenosti z realizace společných projektů i další vzdělávání pedagogických pracovníků realizované přímo ve škole.

4 Podmínky vzdělávání

4.1 Psychosociální podmínky

Společně usilujeme o prostředí, ve kterém se děti cítí vítané a přijímané, kde všechny zažívají **radost, úspěch a ocenění** svého úsilí.

- Usilujeme o vytváření klidného, vlídného a emočně pozitivního prostředí. Naším cílem je, aby poskytovalo dětem jistotu, bezpečí a pocit přijetí.
- Vycházíme z hodnot demokracie, pokory, partnerství a respektu.
- Personál školy svým jednáním a chováním poskytuje dětem přirozený příklad. Jeho jednání je v souladu se zásadami etiky, zdravého životního stylu a filozofií školy.
- Osobní svoboda dítěte je respektována, současně je citlivě vedeno k pochopení řádu a pravidel nezbytných pro společné soužití. Na tvorbě třídních pravidel se děti přiměřeně svému věku spolupodílejí. Děti jsou s pravidly postupně seznamovány a jejich znalost i respektování se přirozeně upevňuje. Pravidla podporují rovnocenné postavení dětí a učí je, že i svoboda má své hranice.

Škola i rodina se společně podílejí na **zajištění plynulého přechodu dítěte** do nového prostředí.

- Adaptace nově přijatých dětí probíhá podle předem stanoveného adaptačního režimu, s nímž jsou rodiče seznámeni na úvodní schůzce. Vždy jsou respektovány individuální možnosti a potřeby dítěte i potřeby a možnosti jeho rodiny.
- Psychosociální podmínky vedení školy průběžně sleduje a vyhodnocuje.

Psychosociální podmínky významně ovlivňují klima školy. Mají zásadní vliv na to, jak děti školní prostředí vnímají, jak se v něm cítí, a v mnohém předznamenávají jejich budoucí vztah ke vzdělávacím institucím i ke vzdělávání. Proto je naším cílem **zachovávat stabilní**

psychosociální klima školy s podporujícím a vstřícným prostředím a zároveň usilovat o jeho další rozvoj.

Proto se budeme nadále zaměřovat zejména na:

- přirozenou a partnerskou komunikaci mezi pedagogy a dětmi založenou na respektu, zdvořilosti, vzájemném naslouchání, toleranci a ohleduplnosti,
- posilování důvěry, pocitu přijetí a bezpečí ve vztazích mezi dětmi navzájem i mezi dětmi a dospělými,
- posilování prosociálního chování dětí a předcházení negativním sociálním jevům prostřednictvím pozitivního vedení a osobního příkladu pedagoga,
- podporu rovnocenného postavení každého dítěte,
- rozvíjení vztahů založených na vzájemné spolupráci a podpoře,
- respektování individuality, osobních potřeb, tempa a soukromí každého dítěte,
- pozvolnou a individualizovanou adaptaci nově přijatých dětí.

4.2 Spolupráce s rodinou

Spolupráci školy a rodiny zakládáme na **vzájemném partnerství**, které se opírá o důvěru, respekt, vstřícnost, porozumění a otevřenou oboustrannou komunikaci. Pravidelná zpětná vazba rodičů potvrzuje, že školu vnímají jako otevřené, vstřícné, přátelské a podnětné prostředí s dostatkem příležitostí zapojit se do jejího života.

Rodiče považujeme za **první a nejdůležitější partnery při vzdělávání dítěte**. Vážíme si jejich zkušeností, důvěry i aktivní spolupráce a usilujeme o vzájemné partnerství založené na respektu, otevřené komunikaci a společném zájmu o spokojený a harmonický rozvoj dítěte.

Spolupráce s rodiči probíhá prostřednictvím osobních setkání, třídních schůzek, konzultací, společných akcí, tvořivých dílen, odborných seminářů pro rodiče, slavnostních dnů i dalších aktivit podporujících propojení rodinného a školního prostředí. Rodiče se mohou zapojit do **přípravy i realizace vzdělávací nabídky**. Škola jim nabízí možnost zapůjčení dětské i odborné literatury, vybraných didaktických pomůcek i podporu při jejich výběru.

Rodiče mají možnost kdykoli si domluvit individuální konzultaci s učitelkou nebo vedením školy. V případě potřeby jim **zprostředkováváme** kontakty na poradenská pracoviště a další odborníky. **Podněty, připomínky** i společné hledání řešení jsou vítanou součástí vzájemné spolupráce.

Trvale usilujeme o:

- respektování individuálních potřeb a možností dětí i jejich rodin,
- vzájemnou důvěru, otevřenost a sdílení informací vedoucí k jednotnému přístupu k dítěti a k harmonickému propojení výchovného působení rodiny a školy,
- vytváření příležitostí pro aktivní zapojení rodičů do života školy a společné sdílení vzdělávacích i společenských aktivit,
- pravidelné informování rodičů o průběhu vzdělávání, individuálním rozvoji dětí i aktuálním dění ve škole prostřednictvím osobních konzultací, e-mailové komunikace, nástěnek a webových stránek,
- otevřenou, vstřícnou a partnerskou komunikaci.

Při spolupráci s rodinami se řídíme zejména těmito zásadami:

- zaměstnanci školy jednají s rodiči taktně, ohleduplně a s respektem k soukromí rodiny,
- odborné názory a doporučení poskytují pouze v rámci svých profesních kompetencí a s cílem posilovat partnerský vztah mezi školou a rodinou,
- při předávání informací dbáme na důvěrnost a diskrétnost.

Věříme, že kvalitní spolupráce školy a rodiny vytváří dětem pevné zázemí pro jejich harmonický rozvoj a umožňuje jim **prožívat vzdělávání jako radostnou, bezpečnou a smysluplnou součást života.**

4.3 Organizace

- Denní řád je flexibilní, respektuje potřeby dětí a umožňuje dostatek času pro spontánní i řízené činnosti, hru, pobyt venku i odpočinek.
- Organizace vzdělávání zohledňuje věkové složení tříd, individuální tempo, možnosti, potřeby i specifika jednotlivých dětí.
- Při plánování vzdělávací nabídky vycházíme ze zájmů, individuálních možností a potřeb dětí.
- Děti mají možnost vybírat si z připravené vzdělávací nabídky a přiměřeně svému věku se spolupodílet na organizaci života ve třídě.
- Spontánní hra a nepřímo řízené činnosti převažují nad činnostmi řízenými.
- Pravidelně zařazujeme „hrací den“, kdy spontánní a volné činnosti zcela převažují nad ostatními. Pedagogové využívají tento čas k systematickému pedagogickému pozorování dětí v jejich přirozených situacích. Získané poznatky průběžně zaznamenávají do pedagogické diagnostiky a využívají je při plánování individualizované vzdělávací nabídky.
- Pedagogové vytvářejí podnětné materiální podmínky pro vzdělávání. Vedle vybavení školy využívají také vlastní didaktické pomůcky připravované podle aktuálních potřeb dětí a vzdělávacích záměrů.
- Pedagogové při všech společných aktivitách školy spolupracují s respektem, kolegiální a sdílenou odpovědností. Vždy upřednostňují bezpečí dětí, jejich pozitivní prožitek a vzájemnou podporu při naplňování společných vzdělávacích cílů.
- Škola vytváří podmínky pro inkluzivní vzdělávání a podle potřeb dětí spolupracuje s odborníky (např. speciálním pedagogem, logopedem či psychologem).

4.4 Životospráva

Dětem poskytujeme podmínky podporující jejich zdravý tělesný i psychický rozvoj. Zajišťujeme plnohodnotnou a vyváženou stravu, dodržování pitného režimu, dostatek pohybu, pobytu venku i odpočinku. Vedeme děti k osvojování zdravých životních návyků, péči o vlastní zdraví, bezpečnost i osobní hygienu.

- Denní režim je pravidelný a vyvážený, podporuje tělesnou i duševní pohodu dětí a jejich harmonický rozvoj. Usilujeme o přirozené a nenásilné přechody mezi jednotlivými činnostmi. Děti mají možnost vracet se k započatým hrám a aktivitám.
- Respektujeme individuální potřeby dětí související se zdravím, pohybem, stravováním i odpočinkem.

- Dětem poskytujeme pestrou, plnohodnotnou a vyváženou stravu připravovanou ve vlastní školní kuchyni v souladu s platnými výživovými doporučeními a hygienickými normami. Ve spolupráci s rodiči zohledňujeme dietní omezení a individuální výživové potřeby dětí. Děti do jídla nenutíme a podporujeme vytváření pozitivního vztahu ke zdravému stravování.
- Pitný režim je zajištěn po celý den ve třídách, na školní zahradě i při všech aktivitách mimo mateřskou školu. Děti jsou přirozeně vedeny k jeho pravidelnému dodržování.
- Každodenně vytváříme podmínky pro dostatek pohybových aktivit a pobytu venku. Pokud to počasí dovoluje, realizujeme část vzdělávací nabídky na školní zahradě a zařazujeme vycházky, výlety, školy v přírodě a další aktivity podporující zdravý životní styl. Součástí vzdělávací nabídky jsou podle možností školy také pohybové kurzy, například předplavecký výcvik, bruslení nebo lyžování.
- Po obědě respektujeme individuální potřebu odpočinku. Děti ke spánku nenutíme; těm, které nemají potřebu spánku, nabízíme klidové činnosti odpovídající jejich potřebám.
- V průběhu celé docházky vedeme děti k osvojování zdravých životních návyků, k péči o vlastní zdraví a bezpečnost, k rozvíjení hygienických návyků i přiměřené samostatnosti.
- Ve spolupráci s rodiči a odborníky vytváříme podnětné, bezpečné a zdravé prostředí podporující psychickou i fyzickou pohodu dětí a předcházející zdravotním obtížím.
- Všichni zaměstnanci školy svým jednáním přirozeně podporují zásady zdravého životního stylu a poskytují dětem pozitivní příklad v péči o zdraví, bezpečnost i vzájemné vztahy.
- Také v oblasti životosprávy budeme nadále rozvíjet podmínky podporující zdravý životní styl dětí, jejich samostatnost, psychickou pohodu a odpovědný vztah k vlastnímu zdraví.

4.5 Věcné podmínky

- Prostory mateřské školy jsou podnětné, estetické, bezpečné a odpovídají hygienickým i bezpečnostním požadavkům. Prostředí školy chápeme jako významnou součást vzdělávání. Je uspořádáno tak, aby děti podporovalo v samostatnosti, objevování, tvořivosti, spolupráci i aktivním učení.
- Po celkové rekonstrukci disponuje mateřská škola světlými, prostornými a funkčně uspořádanými třídami, které dětem umožňují spontánní hru, skupinovou i individuální práci, vzájemnou spolupráci i klid pro soustředění. Součástí každé třídy je herna, umývárna s hygienickým zázemím, šatna, příruční kabinet a výdejní kuchyňka. Sedací nábytek odpovídá ergonomickým požadavkům a je přizpůsoben věku a potřebám dětí.
- Škola průběžně vytváří podmínky pro zdravý a bezpečný pobyt dětí. Kvalitu vnitřního prostředí podporují rekuperační jednotky zajišťující pravidelnou výměnu vzduchu, čističky vzduchu i předokenní žaluzie přispívající k tepelné pohodě a příznivému vnitřnímu klimatu.
- Třídy jsou vybaveny kvalitními hračkami, didaktickými pomůckami, knihami, výtvarným materiálem i dalšími prostředky podporujícími všestranný rozvoj dětí. Vybavení průběžně obnovujeme a doplňujeme tak, aby odpovídalo věkovému složení tříd, aktuálním vzdělávacím potřebám dětí a podporovalo kvalitní naplňování cílů předškolního vzdělávání.

- Školní chodby a šatny vytvářejí prostor pro prezentaci dětských prací a společných projektů, které posilují vztah dětí ke škole a pocit sounáležitosti se školním společenstvím. Současně slouží k předávání informací rodičům.
- Významnou součástí vzdělávacího prostředí je rozlehlá školní zahrada. Je vybavena herními, sportovními i přírodními prvky podporujícími všestranný rozvoj dětí a vytváří podmínky pro každodenní pobyt venku. Školní zahradu využíváme jako přirozenou součást vzdělávacího procesu. Nabízí dětem každodenní příležitosti ke spontánní hře, pohybovým aktivitám, objevování, experimentování, environmentálnímu vzdělávání, relaxaci i společným vzdělávacím činnostem.

Také oblast věcných podmínek průběžně rozvíjíme. V dalších letech se chceme zaměřit zejména na další rozvoj školní zahrady a doplňování prvků podporujících pohyb, smyslové vnímání a environmentální vzdělávání

5 Charakteristika vzdělávacího programu

„Nejde o to, aby byly všechny děti stejné a stejně se chovaly, ale aby byly v životě šťastné a dosáhly úspěchu.“

(Sedláčková, Syslová, Štěpánková)¹

5.1 Naše vzdělávací filozofie

Věříme, že předškolní vzdělávání **představuje důležitý začátek celoživotní cesty dítěte** za poznáním, rozvojem i budováním vztahu k sobě samému, druhým lidem a okolnímu světu. Každé dítě přichází do mateřské školy jako jedinečná osobnost s vlastními zkušenostmi, potřebami, zájmy i tempem učení. Naším posláním není vytvářet z dětí stejné osobnosti ani je vést k jednotným výkonům, ale **vytvářet podmínky**, ve kterých může každé dítě objevovat své silné stránky, rozvíjet svůj potenciál a prožívat radost z vlastního pokroku.

Vzdělávání chápeme jako **společnou cestu dětí, pedagogů a rodin**. Usilujeme o vytváření bezpečného, otevřeného a podnětného prostředí založeného na vzájemném respektu, důvěře a partnerských vztazích. Věříme, že právě prostředí, ve kterém se dítě cítí přijímané, respektované a psychicky v bezpečí, vytváří nejlepší podmínky pro učení, objevování, tvořivost i zdravý osobnostní rozvoj.

Respektujeme jedinečnost každého dítěte a podporujeme jeho přirozenou zvědavost, samostatnost, tvořivost i schopnost spolupracovat s ostatními. Děti vedeme k tomu, aby přemýšlely, hledaly souvislosti, kladly otázky, objevovaly vlastní řešení a získávaly zkušenosti prostřednictvím aktivního učení, hry, prožitků i každodenních situací. Chceme, aby učení pro ně bylo smysluplnou činností, která přináší radost z poznávání i chuť objevovat svět kolem sebe.

Naše vzdělávání vychází z přesvědčení, že **každé dítě má právo na podporu** odpovídající jeho individuálním potřebám, možnostem a zájmům. Pedagogové citlivě sledují vzdělávací

¹ Sedláčková, H.; Syslová Z.; Štěpánková, L. *Hodnocení výsledků předškolního vzdělávání*. Wolters Kluwer, 2012. 152.s.

pokroky dětí, vytvářejí podmínky pro jejich další rozvoj a společně s rodinou hledají cesty, které podporují dítě v rozvíjení jeho potenciálu a umožňují mu zažívat úspěch.

Motto naší školy „**Zažít radost – úspěch – ocenění**“ vyjadřuje hodnoty, které prostupují každodenním životem mateřské školy. Chceme, **aby každé dítě odcházelo z mateřské školy s důvěrou** ve vlastní schopnosti, radostí z učení, ochotou poznávat nové věci, spolupracovat s druhými a s vědomím, že bylo přijímáno a oceňováno takové, jaké je.

5.2 Jak vnímáme dítě

Každé dítě je pro nás **jedinečnou osobností**, která přichází do mateřské školy se svými zkušenostmi, potřebami, zájmy, schopnostmi i vlastním tempem vývoje. Vnímáme je jako aktivního účastníka vzdělávání, který se učí prostřednictvím vlastní činnosti, objevování, hry, prožitků, přemýšlení i vzájemné spolupráce.

Respektujeme **právo každého dítěte rozvíjet se svým vlastním tempem** a vytváříme podmínky, které podporují jeho samostatnost, zvědavost, tvořivost i schopnost převzít přiměřenou odpovědnost za vlastní rozhodování a jednání. Dětem poskytujeme prostor pro kladení otázek, hledání různých řešení, vyjadřování vlastních názorů i sdílení zkušeností s ostatními.

Věříme, že **učení je nejúčinnější tehdy**, když dítě zažívá pocit bezpečí, důvěry a přijetí. Proto usilujeme o vytváření prostředí, ve kterém se každé dítě cítí respektováno, může svobodně vyjadřovat své myšlenky a emoce, navazovat vztahy, zkoušet nové věci a učit se z vlastních zkušeností i přirozených chyb.

Naším cílem není dítě při vzdělávání řídit na každém kroku, ale citlivě je provázet, vytvářet příležitosti k učení a podporovat jeho radost z poznávání, objevování i společného sdílení.

5.3 Jak se děti učí v MŠ Náš svět

Děti se učí nejlépe tehdy, když mohou být **aktivní, objevovat, zkoumat, experimentovat, tvořit, spolupracovat a hledat vlastní cesty k poznání**. Proto vytváříme vzdělávací situace, které vycházejí z jejich přirozené zvědavosti, předchozích zkušeností, zájmů i každodenních životních situací.

Věříme, že **skutečné učení** nevzniká předáváním hotových poznatků, ale **aktivní činností** dítěte. Proto dětem poskytujeme dostatek času, prostoru i podnětů k objevování, přemýšlení, kladení otázek, hledání souvislostí a ověřování vlastních nápadů. Podporujeme je v tom, aby získané zkušenosti dokázaly využívat v nových situacích a postupně si vytvářely vlastní strategie učení.

Takto vytvářené vzdělávací situace a příležitosti podporují **rozvoj očekávaných výsledků učení, klíčových kompetencí i základních gramotností** vymezených Rámcovým vzdělávacím programem pro předškolní vzdělávání. Jednotlivé **vzdělávací strategie** se vzájemně prolínají a společně vytvářejí podmínky pro všestranný rozvoj každého dítěte v souladu s jeho individuálními možnostmi, potřebami a zájmy.

Naším cílem není, aby všechny děti dosahovaly stejných výsledků nebo postupovaly stejnou cestou. Za důležitější považujeme, aby každé dítě mohlo poznávat svět způsobem odpovídajícím jeho možnostem, potřebám a zájmům a současně rozvíjelo schopnost spolupracovat, komunikovat, tvořivě přemýšlet a nést přiměřenou odpovědnost za své rozhodování.

Proto při vzdělávání uplatňujeme zejména tyto vzájemně se prolínající strategie:

prožitkové a situační učení

Děti získávají nové poznatky především prostřednictvím vlastních zážitků, zkušeností a situací, které vycházejí z jejich každodenního života. Vytváříme vzdělávací příležitosti, ve kterých mohou poznávat souvislosti, objevovat smysl nových poznatků a přirozeně je propojovat s tím, co již znají a prožily. Učení tak získává pro děti osobní význam a stává se přirozenou součástí jejich každodenního života.

kooperativní učení

Dětem vytváříme příležitosti ke společné práci, vzájemné komunikaci, sdílení nápadů i hledání společných řešení. Učí se spolupracovat, naslouchat druhým, respektovat odlišné názory, přijímat různé role ve skupině a nést odpovědnost za společnou činnost. Současně podporujeme vytváření bezpečných vztahů založených na důvěře, vzájemném respektu a ochotě si pomáhat.

sociální učení

Sociální učení přirozeně prostupuje každodenním životem mateřské školy. Děti získávají sociální zkušenosti prostřednictvím společných činností, vzájemných vztahů, každodenních situací i přirozených interakcí s dětmi a dospělými. Učí se vnímat potřeby druhých, respektovat odlišnosti, spolupracovat, pomáhat si, řešit konflikty přiměřeným způsobem a nést odpovědnost za své jednání.

Pedagogové svým jednáním vytvářejí prostředí založené na důvěře, respektu a otevřené komunikaci. Poskytují dětem přirozený vzor prosociálního chování a podporují vytváření vztahů, ve kterých se děti cítí bezpečně, přijímané a mají příležitost rozvíjet své sociální dovednosti v autentických situacích každodenního života.

spontánní hra a cíleně plánované činnosti

Spontánní hru i cíleně plánované vzdělávací činnosti vnímáme jako vzájemně se doplňující součásti vzdělávání. Spontánní hra poskytuje dětem prostor pro vlastní iniciativu, tvořivost, sociální učení i upevňování získaných zkušeností. Cíleně plánované činnosti na ni přirozeně navazují, rozšiřují dětské poznávání a otevírají nové příležitosti k objevování světa.

experimentování a objevování

Podporujeme přirozenou zvědavost dětí a jejich potřebu porozumět světu kolem sebe. Děti mají možnost klást otázky, vytvářet vlastní domněnky, ověřovat je pozorováním, experimentováním a hledáním různých řešení. Nevedeme děti k hledání jediné správné odpovědi, ale podporujeme jejich schopnost přemýšlet, hledat souvislosti a objevovat různé cesty k poznání.

samostatná volba a reflexe zkušeností

Dětem poskytujeme přiměřený prostor pro vlastní rozhodování, výběr činností i hledání způsobů řešení. Vedeme je k tomu, aby přemýšlely o svých zkušenostech, sdílely své nápady, pojmenovávaly, co se jim podařilo, co pro ně bylo obtížné a co by příště chtěly vyzkoušet jinak. Tím postupně rozvíjejí schopnost učit se z vlastních zkušeností a přebírat odpovědnost za své učení.

Pedagog vytváří podmínky pro učení, citlivě děti provází, podporuje jejich samostatnost a důvěřuje jejich schopnosti objevovat svět vlastním způsobem. Svým přístupem vytváří prostředí, ve kterém mohou děti bezpečně zkoumat, přemýšlet, spolupracovat a zažívat radost z poznávání.

5.4 Rozvoj klíčových kompetencí a gramotností

Rozvoj klíčových kompetencí a základních gramotností představuje přirozenou součást každodenního vzdělávání. Klíčové kompetence ani základní gramotnosti nejsou rozvíjeny izolovaně, ale vznikají propojením vzdělávacích situací, očekávaných výsledků učení jednotlivých vzdělávacích oblastí, vzdělávacích strategií i každodenních zkušeností dítěte.

Pedagogové při plánování, realizaci i průběžném pedagogickém diagnostikování sledují, jak děti postupně naplňují očekávané výsledky učení klíčových kompetencí vymezené Rámcovým vzdělávacím programem pro předškolní vzdělávání. Tyto výsledky učení jsou rozvíjeny průběžně napříč všemi integrovanými bloky a tematickými celky.

Čtenářská a matematická gramotnost jsou rozvíjeny přirozeně v průběhu celého vzdělávacího procesu prostřednictvím vhodně volených vzdělávacích situací, činností a strategií.

Konkrétní vazby očekávaných výsledků učení klíčových kompetencí a základních gramotností na vzdělávací strategie jsou dále rozpracovány v interních metodických materiálech školy, které slouží pedagogům jako podpora při plánování, realizaci a reflexi vzdělávání.

5.5 Pedagogické diagnostikování

Pedagogické diagnostikování je **přirozenou a nedílnou součástí vzdělávacího procesu** v naší mateřské škole. Jeho cílem není děti porovnávat ani hodnotit jejich výkon, ale **poznávat každé dítě v jeho jedinečnosti**, sledovat jeho pokroky, vzdělávací potřeby, zájmy i silné stránky a na základě těchto poznatků plánovat a přizpůsobovat vzdělávání.

Pedagogové realizují pedagogické diagnostikování **průběžně a systematicky** v každodenních vzdělávacích situacích, při spontánních i řízených činnostech, během hry, komunikace i běžných činností dne. Získané informace využívají k **individualizaci vzdělávání**, volbě vhodných vzdělávacích strategií a vytváření podmínek, které každému dítěti umožňují rozvíjet jeho potenciál a zažívat úspěch přiměřený jeho možnostem.

Pedagogické diagnostikování zároveň poskytuje pedagogům **zpětnou vazbu** o účinnosti vzdělávacího procesu a je důležitým podkladem pro **plánování** a přizpůsobování vzdělávací nabídky potřebám jednotlivých dětí.

Vychází z dlouhodobého a systematického pozorování dítěte v přirozených situacích každodenního života mateřské školy. Pedagogové sledují zejména způsob, jakým se dítě učí,

komunikuje, navazuje vztahy, řeší situace, zapojuje se do činností a jak postupně rozvíjí své dovednosti, znalosti, postoje a hodnoty.

Poznatky získané pedagogickým diagnostikováním jsou průběžně zaznamenávány a pravidelně vyhodnocovány. Umožňují pedagogům sledovat vzdělávací pokrok dítěte, reflektovat účinnost zvolených vzdělávacích strategií a podle potřeby je průběžně upravovat. Pedagogické diagnostikování je založeno na **partnerské spolupráci s rodinou**. Informace získané při vzdělávání doplňujeme o poznatky rodičů a společně hledáme cesty, které podporují harmonický rozvoj dítěte.

Pedagogové při pedagogickém diagnostikování využívají **průběžné pozorování dítěte, záznamy** o jeho vzdělávacím pokroku, **portfolio dítěte** a **další diagnostické nástroje** odpovídající potřebám školy.

5.6 Individualizace vzdělávání

„Každé dítě má právo být jiné než ti druzí a není nic nespravedlivějšího než stejné zacházení s nestejnými lidmi.“

(Sedláčková, Syslová, Štěpánková, s. 43)²

Individualizace vzdělávání je **přírozenou součástí každodenní pedagogické práce** v naší mateřské škole. Vychází z přesvědčení, že každé dítě je jedinečná osobnost s vlastním tempem vývoje, zkušenostmi, potřebami, zájmy i možnostmi. Naším cílem není, aby všechny děti dosahovaly stejných výsledků stejným způsobem, ale **aby každé dítě mělo příležitost rozvíjet svůj potenciál a zažívat úspěch.**

Pedagogové při plánování, realizaci, průběžné reflexi a vyhodnocování vzdělávání vycházejí **z poznatků získaných pedagogickým diagnostikováním.** Vzdělávací nabídku průběžně přizpůsobují aktuálním potřebám dětí, jejich vzdělávacím pokrokům, zájmům i nově vznikajícím vzdělávacím příležitostem.

Individualizace vzdělávání pro nás neznamena vytvářet pro každé dítě odlišný vzdělávací program, ale citlivě přizpůsobovat podmínky, vzdělávací strategie a podporu tak, aby **každé dítě mohlo aktivně poznávat, učit se a rozvíjet svůj potenciál. Průběžně také vyhodnocujeme, zda věcné, personální i organizační podmínky školy vytvářejí dostatečný prostor pro individualizaci vzdělávání, a podle potřeby je upravujeme.**

Při individualizaci vzdělávání zejména:

- **respektujeme individuální tempo, možnosti, potřeby a zájmy každého dítěte,**
- **vytváříme** podnětné prostředí s možností volby činností a různých způsobů jejich realizace,
- **podporujeme** samostatnost, vlastní iniciativu a odpovědnost dítěte za přiměřená rozhodnutí,
- **nabízíme** činnosti s různou mírou náročnosti tak, aby každé dítě mohlo zažívat úspěch,
- **vytváříme příležitosti** ke spolupráci, vzájemné pomoci i sdílení zkušeností,
- **podporujeme rozvoj** silných stránek každého dítěte a současně citlivě rozvíjíme oblasti, které potřebují větší podporu,

² Sedláčková, H. ; Syslová Z.; Štěpánková, L. *Hodnocení výsledků předškolního vzdělávání*. Wolters Kluwer, 2012. 152.s.

- **spolupracujeme** se zákonnými zástupci dítěte a podle potřeby také se školskými poradenskými zařízeními a dalšími odborníky.

Při vzdělávání dětí se speciálními vzdělávacími potřebami i dětí nadaných nebo mimořádně nadaných vycházíme z jejich **individuálních vzdělávacích potřeb** a postupujeme v souladu s platnými právními předpisy a, je-li vydáno, také s **doporučením školského poradenského zařízení**. Vytváříme podmínky, které podporují **aktivní zapojení každého dítěte** do společného vzdělávání a umožňují mu rozvíjet své schopnosti, učit se **vlastním tempem** a zažívat radost z poznávání i úspěchu v bezpečném, podnětném a respektujícím prostředí.

6 Vzdělávací obsah

Vzdělávací obsah Školního vzdělávacího programu je uspořádán do čtyř integrovaných bloků. Ty představují společný rámec vzdělávání a jsou koncipovány flexibilně tak, aby umožňovaly reagovat na aktuální potřeby, zájmy a zkušenosti dětí i na přirozený život mateřské školy.

Integrované bloky vytvářejí prostor pro uplatňování vzdělávacích strategií, zejména prožitkového, situačního a kooperativního učení. Děti získávají nové zkušenosti prostřednictvím vlastní aktivity, objevování, experimentování, vzájemné spolupráce i přirozených herních činností. Flexibilní uspořádání současně umožňuje učitelům citlivě využívat podněty vycházející z dětských zájmů, zkušeností a potřeb a přirozeně je začleňovat do plánování vzdělávací nabídky. Vzdělávání tak probíhá v přirozených souvislostech a směřuje k postupnému dosahování očekávaných výsledků učení, rozvoji klíčových kompetencí i základních gramotností v souladu s RVP PV.

Vzdělávací nabídku učitelé dále rozpracovávají **v rámci třídního plánování** s ohledem na vzdělávací záměr jednotlivých integrovaných bloků, potřeby, zájmy, zkušenosti a podněty dětí, výsledky pedagogického diagnostikování i průběžné reflexe vzdělávacího procesu.

Každý integrovaný blok představuje jeden z pohledů na svět dítěte. Společně vytvářejí ucelenou vzdělávací koncepci školy a poskytují učitelům prostor k vytváření smysluplných vzdělávacích příležitostí, které podporují přirozené učení dětí v souladu s jejich individuálními možnostmi a potřebami.

- **Aby se nám dobře žilo** – společně vytváříme prostředí, ve kterém je dobře nám všem.
- **My = já, ty, on ...** – poznáváme sebe, druhé i vztahy, které mezi námi vznikají.
- **Naše modrá planeta** – objevujeme přírodu a své místo v ní.
- **Co vše lidé vytvořili, abychom se nenudili** – poznáváme, jak lidská tvořivost proměňuje svět kolem nás.

6.1 Práce se vzdělávacím obsahem na úrovni třídy

Integrované bloky uvedené v tomto školním vzdělávacím programu představují společný rámec vzdělávání pro celou školu. **V rámci třídního plánování** je učitelé dále rozpracovávají do **konkrétních témat**, která vycházejí ze vzdělávacího záměru jednotlivých integrovaných bloků a současně reagují na potřeby, zájmy, zkušenosti a podněty dětí.

Při plánování vzdělávací nabídky učitelé vycházejí z **průběžného pedagogického diagnostikování**, navazují na **dosavadní zkušenosti dětí** a **vytvářejí podmínky pro jejich aktivní zapojení** do vzdělávání. **Děti se mohou podílet** na spoluutváření obsahu témat svými nápady, otázkami a vlastními zkušenostmi.

Délka realizace jednotlivých témat není stanovena pevně. O jejich průběhu rozhodují především **zájem, potřeby a tempo učení dětí**. Učitelé současně sledují naplňování vzdělávacího záměru a podle aktuální situace mohou témata dále rozvíjet, vzájemně propojovat, vracet se k nim nebo je rozšiřovat.

Při **třídním plánování** učitelé plánují vzdělávací nabídku tak, aby v průběhu školního roku vytvářela **podmínky pro postupné dosahování očekávaných výsledků učení** stanovených školním vzdělávacím programem, rozvoj **všech klíčových kompetencí i základních gramotností**. Nedílnou součástí tohoto procesu je průběžná **reflexe vzdělávání**, do které vstupují **učitelé i děti**. Reflexe společně s pedagogickým diagnostikováním vytváří základ pro další plánování, individualizaci vzdělávací nabídky a podporu učení každého dítěte.

6.2 Integrovaný blok Aby se nám dobře žilo

Integrovaný blok vytváří dětem příležitosti **poznávat sebe i druhé a společně objevovat**, co všechno přispívá k tomu, aby se nám dobře žilo. Děti postupně poznávají své pocity, potřeby a hodnoty, učí se porozumět samy sobě, rozvíjejí zdravé sebepojetí, odolnost a dovednosti potřebné pro zvládání běžných životních situací.

Současně si vytvářejí **základy pro život ve společenství**. Učí se spolupracovat, domlouvat se, sdílet, pomáhat si, respektovat odlišnosti a podílet se na vytváření prostředí, ve kterém se všichni cítí bezpečně, přijímaně a dobře.

Přirozenou součástí vzdělávání je péče o vlastní tělo, zdraví a bezpečí, osvojování zdravého životního stylu i hledání rovnováhy mezi aktivitou a odpočinkem. Děti poznávají svět kolem sebe, učí se vnímat jeho rozmanitost, chránit přírodu i okolní prostředí a postupně přijímat odpovědnost za své jednání vůči sobě, druhým i světu, jehož jsou součástí.

Možné příklady rozpracování integrovaného bloku v rámci třídního plánování

Poznávám sebe i druhé
Pečuji o své zdraví a bezpečí
Pečujeme o místo, kde je nám dobře
Poznávám a chráním svět kolem sebe

Očekávané výsledky učení

Dítě a svět

Bezpečné chování

- Reaguje na bezpečnostní pokyny dospělých v rizikových situacích.
- Rozpozná některá nebezpečí a ví, jak se jim vyhnout.
- Jedná bezpečně na komunikacích, v dopravních prostředcích a při jejich používání.

- Zná způsoby ochrany při některých nebezpečných situacích, v kontaktu se zvířaty, rostlinami i v rizikových situacích způsobených různými přírodními podmínkami.

Poznávání světa a přírody

- Orientuje se v blízkém prostředí – doma, v mateřské škole i v širším prostředí (okolí mateřské školy, obec).

Životní prostředí a jeho ochrana

- Udržuje pořádek v blízkém prostředí.

Dítě, ten druhý a společnost

Základy etikety a morální hodnoty

- Chová se zdvořile v kontaktu s dospělými a dětmi.
- Zachází šetrně s hračkami, pomůckami, věcmi a vnímá jejich hodnotu.
- Spolupodílí se na tvorbě pravidel vzájemného soužití.
- Dodržuje pravidla her a jiných činností, požaduje dodržování dohodnutých pravidel i od druhých.
- Přijímá kompromisy, řeší konflikty dohodou.

Svět lidí a kultury

- Identifikuje rizika, chová se obezřetně při setkání s neznámými dětmi a dospělými.
- Sděluje informace s ohledem na soukromí a bezpečí svoje i blízkých osob v osobním kontaktu.

Dítě a jeho psychika

Sebepojetí, autonomie a emoce

- Odloučí se na určitou dobu od rodičů a blízkých a je aktivní i bez jejich opory.
- Orientuje se v základních emocích a pocitech.
- Vhodně projevuje emoce vůči sobě, blízkým i cizím osobám.
- Navazuje a rozvíjí citové vazby.
- Přijímá i vyjadřuje pozitivní ocenění.
- Vyrovná se s neúspěchem.

Jazyk a řeč

- Postupuje podle slovních i obrazových instrukcí.
- Formuluje instrukce a předá je ostatním.

Předčtenářské dovednosti

- Rozlišuje některé symboly, piktogramy, znaky a rozumí jejich významu a funkci.

Předmatické představy

- Orientuje se v prostoru a rovině, rozliší a pojmenuje prostorové vztahy.

Myšlenkové operace a procesy

- Rozlišuje příčinu a důsledek při hře, ve svém jednání či v příběhu.

- Pracuje s jednou i více podmínkami v zadání.

Dítě a jeho tělo

Ochrana zdraví

- Má osvojené základní hygienické návyky.
- Rozlišuje, co zdraví prospívá a co mu škodí.
- Chová se bezpečně, používá ochranné pomůcky.

Fyzická zdatnost

- Prokazuje vytrvalost, sílu a odolnost.

Pohyb, hrubá a jemná motorika

- Zvládá základní pohybové dovednosti.
- Vyhledává příležitosti k pohybu.

Praktický život

- Zvládá sebeobsluhu.
- Využívá příležitosti k samostatnosti a sebeobslužným činnostem.

Tělo, smysly a biologické potřeby

- Orientuje se na svém těle, pojmenuje jeho části a zná jejich funkce.
- Zachovává správné držení těla.
- Rozlišuje pomocí všech smyslů.
- Naplňuje své biologické potřeby.

6.3 Integrovaný blok Co vše lidé vytvořili, abychom se nenudili ...

Integrovaný blok vytváří dětem **příležitosti objevovat, co všechno lidé dokázali vytvořit díky své tvořivosti, zvědavosti, poznávání, spolupráci a vytrvalosti**. Děti poznávají umění, techniku, vědu i kulturu jako přirozenou součást života člověka a postupně objevují, že za každým lidským výtvořem stojí nápad, hledání řešení, úsilí i radost z objevování.

Děti se seznamují s uměním, technikou a vědou jako s **projevy a výsledky lidské tvořivosti, zkoumání a poznání**. Lidské výtvořy a díla, ale i cestu k jejich vzniku vnímají jako součást kulturního a technického dědictví lidstva. Postupně poznávají, že každému výtvořu a každému dílu člověka **předchází nápad, zkoumání, poznání, úsilí a vytrvalost**. Zároveň zjišťují, jak vzájemné porozumění, sdílení nápadů a spolupráce mohou výsledky úsilí, práce a tvorby obohacovat a posouvat.

Děti tvoří z různých materiálů, experimentují, zkoumají a objevují svět pomocí všech smyslů. Vzdělávání jim vytváří příležitosti pro radost z poznávání, zkoumání a tvoření, podporuje kreativitu, tvořivé myšlení, jedinečnost každého dítěte i ocenění vynaloženého úsilí. Děti se setkávají s pohádkami, příběhy, hrami, svátky, tradicemi, kulturami i se světem práce, vědy a výzkumu a postupně objevují rozmanité podoby lidské tvořivosti.

Příklady rozpracování integrovaného bloku v rámci třídního plánování

- Příběhy, knihy a svět fantazie
- Tvoříme rukama i srdcem
- Jak lidé mění svět
- Malí badatelé a objevitelé

Očekávané výsledky učení

Dítě a svět

Poznávání světa a přírody

- Rozlišuje mezi světem přírody a techniky a vysvětlí jejich význam pro člověka a život na Zemi.

Dítě, ten druhý a společnost

Svět lidí a kultury

- Pojmenuje místo a zemi, ve které žije.
- Spolupodílí se na udržování regionálních tradic.

Základy estetického a kulturního vnímání a vyjadřování

- Vyjadřuje se prostřednictvím vokálních, instrumentálních a hudebně pohybových činností.
- Vyjadřuje se pomocí dramatizace, přijímá různé role při dramatických činnostech.
- Zachytí autenticky své představy i prožitky různými výtvarnými prostředky a technikami.
- Tvoří z rozmanitých materiálů a přírodnin.
- Používá reálné nástroje, předměty a nářadí při rukodělných činnostech.

Představivost, fantazie, tvořivost

- Vyjadřuje své představy různými způsoby, prostředky, technikami i s využitím digitálních technologií.

Dítě a jeho psychika

Jazyk a řeč

- Správně vyslovuje většinu hlásek, ovládá dech, tempo a intonaci řeči.
- Poznává a pojmenuje osoby, zvířata, věci a jevy, kterými je obklopeno.
- Používá slova ve správném tvaru a gramaticky správně formuluje věty.
- Zapamatuje si krátké texty a dokáže je reprodukovat.
- Sluchově rozlišuje různé zvuky, poznává první hlásku ve slově.
- Rozpoznává rým, rytmitizuje.
- Vypráví jednoduchý děj.
- Rozlišuje český jazyk od jiných jazyků.

Předčtenářské dovednosti

- Rozumí předčítanému textu, vyprávění a soustředěně sleduje děj.

- Vybere si knihy nebo časopisy podle svého zájmu.
- Analyzuje děj, hodnotí ho, vyjadřuje se k jednání postav.
- Reflektuje čtenářský zážitek.
- Předvídá a usuzuje děj z obrázku i textu, vymyslí alternativní konec příběhu.

Předmatické představy

- Určí postupným načítáním po jedné počet konkrétních předmětů od 1 do 6 bez ohledu na jejich rozmístění.
- Porovná kvantitu na základě manipulace, zaznamená ji graficky pomocí čárek a obdobných symbolů.
- Určí charakteristické vlastnosti geometrických objektů v reálném prostředí, rozliší rovinné a prostorové útvary.
- Sestavuje prostorové objekty podle předlohy.

Myšlenkové operace a procesy

- Určí a využije při činnostech pravidelnosti, rytmus a zákonitosti, včetně symetrie.
- Uplatňuje konstrukční myšlení při sestavování a skládání objektů.
- Ověří správnost řešení.
- Rozlišuje příčinu a důsledek při hře, ve svém jednání či v příběhu. 🧠
- Pracuje s jednou i s více podmínkami v zadání. 🧠

Představivost, fantazie, tvořivost

- Využije vhodné příležitosti a materiály pro vyjádření své fantazie.

Dítě a jeho tělo

Pohyb, hrubá a jemná motorika

- Koordinuje pohyby těla, ruky a oka.
- Ovládá jemnou motoriku a motoriku mluvidel.
- Zvládá základy grafomotoriky.
- Sladí pohyb s rytmem, zpěvem a hudbou.
- Vykonává jednoduchý pohyb podle vzoru a provede ho podle pokynu.

Praktický život

- Zvládá jednoduché pracovní úkony s různými materiály, nástroji, náradím, náčiním a dalšími pomůckami.

6.4 Integrovaný blok My = já, ty, on ...

Integrovaný blok vytváří dětem příležitosti poznávat sebe sama, druhé lidi i vztahy, které mezi nimi vznikají. Děti postupně objevují svou jedinečnost, rozpoznávají své pocity,

potřeby, silné stránky i možnosti dalšího rozvoje. Učí se vyjadřovat své názory a přání přiměřeným způsobem, naslouchat druhým a hledat společná řešení.

Současně získávají zkušenosti se životem ve skupině. Navazují a rozvíjejí přátelství, učí se spolupracovat, respektovat odlišnosti, přijímat různé sociální role a spolupodílet se na vytváření pravidel společného soužití. Poznávají, že vzájemný respekt, důvěra, otevřená komunikace a ochota pomoci druhým přispívají k dobrým vztahům i příjemnému prostředí pro všechny.

Vzdělávání podporuje rozvoj samostatnosti, zdravého sebepojetí, odolnosti při zvládání náročnějších situací i schopnosti přijímat neúspěch jako přirozenou součást učení. Děti získávají příležitosti prožívat radost ze spolupráce, vzájemné podpory i společně dosaženého úspěchu a postupně si vytvářejí základy sociálních dovedností důležitých pro další život.

Příklady rozpracování integrovaného bloku v rámci třídního plánování

- Objevují sám sebe
- Učíme se být spolu
- Každý jsme jedinečný
- Společně vytváříme místo, kde je nám dobře

Očekávané výsledky učení

Dítě, ten druhý a společnost

Adaptace v novém prostředí a socializace ve společnosti

- Poradí si v nové situaci.
- Začlení se do skupiny.
- Přijímá různé sociální role.
- Ovlivňuje směřování společné činnosti.
- Navazuje a udržuje dětská přátelství.

Svět lidí a kultury

- Přijímá rozmanitost lidí a vnímá ji jako přirozenou.

Dítě a jeho psychika

Sebepojetí, autonomie a emoce

- Odloučí se na určitou dobu od rodičů a blízkých a je aktivní i bez jejich opory. 🧠
- Orientuje se v základních emocích a pocitech. 🧠
- Vhodně projevuje emoce vůči sobě, blízkým i cizím osobám. 🧠
- Navazuje a rozvíjí citové vazby. 🧠
- Přijímá i vyjadřuje pozitivní ocenění. 🧠
- Vyrovná se s neúspěchem. 🧠

Dítě a jeho tělo

Praktický život

- Zvládá sebeobsluhu. 🧘
- Využívá příležitosti k samostatnosti a sebeobslužným činnostem. 🧘

6.5 Integrovaný blok Naše modrá planeta

Integrovaný blok vytváří dětem příležitosti objevovat přírodu jako jedinečný prostor života, poznávání i společného soužití člověka s okolním světem. Děti poznávají rozmanitost živé i neživé přírody, učí se pozorovat změny kolem sebe, hledat souvislosti mezi přírodními jevy a postupně porozumět tomu, že člověk je přirozenou součástí přírody a svým jednáním ji může ovlivňovat.

Prostřednictvím pozorování, experimentování, badatelských činností i přímých zážitků děti objevují svět všemi smysly, učí se klást otázky, hledat odpovědi a ověřovat své předpoklady. Získávají zkušenosti s bezpečným pohybem v přírodě, poznávají možnosti její ochrany a postupně si vytvářejí základy odpovědného vztahu k životnímu prostředí.

Vzdělávání podporuje zvědavost, radost z objevování, úctu ke všem formám života i ochotu pečovat o prostředí, ve kterém společně žijeme. Děti si uvědomují, že i drobnými každodenními činy mohou přispívat k ochraně přírody a k udržitelnému způsobu života.

Příklady rozpracování integrovaného bloku v rámci třídního plánování

- Poznáváme přírodu
- Objevujeme svět kolem nás
- Pečujeme o naši planetu
- Putujeme za poznáním

Očekávané výsledky učení

Dítě a svět

Poznávání světa a přírody

- Pojmenuje a rozlišuje některé objekty ze živé a neživé přírody a zapamatuje si jejich názvy.
- Porovná charakteristiky a vlastnosti objektů z přírody.
- Rozpozná a pojmenuje některé jevy a děje na Zemi.
- Orientuje se v blízkém prostředí – doma, v MŠ i v širším prostředí – v okolí MŠ a v obci.

Životní prostředí a jeho ochrana

- Orientuje se v dění a změnách v přírodě a ve svém okolí a přizpůsobuje se jim.
- Jedná s ohledem na ochranu životního prostředí.
- Rozpozná udržitelné přístupy v běžných životních situacích a umí je uplatnit.
- Spolupodílí se na péči o rostliny a živočichy.

- Respektuje různé formy života.

Dítě a jeho psychika

Jazyk a řeč

- Poznává a pojmenuje osoby, zvířata, věci a jevy, kterými je obklopeno. 🧠
- Sluchově rozlišuje různé zvuky, poznává první hlásku ve slově. 🧠

Předmatické představy

- Roztřídí, vybere, spáruje a zkombinuje objekty na základě jejich vlastností.
- Uspořádá objekty podle daných kritérií včetně času.
- Určí míru objektů a porovná je pomocí poměrování.

Myšlenkové operace a procesy

- Vyhledává společné znaky, shodu, podobu, rozdíly objektů, osob a jevů a odhalí vzájemné souvislosti mezi nimi.
- Rozpoznává a pojmenuje charakteristické rysy předmětů či jevů a vybere ty, které tyto charakteristiky nemají. 🧠
- Rozpoznává, které situace mohou a které nemohou nastat.
- Využívá myšlenkovou analýzu a syntézu při hře i při praktických činnostech.
- Využívá analogii a jednoduchou strategii při hře.

Představivost, fantazie, tvořivost

- Využije vhodné příležitosti a materiály pro vyjádření své fantazie. 🧠

Dítě a jeho tělo

Fyzická zdatnost

- Překonává fyzické překážky.

Pohyb, hrubá a jemná motorika

- Zvládá běžné způsoby pohybu v různém prostředí a terénu, prokazuje obratnost.
- Vyhledává příležitosti k pohybu. 🧠

3

6.6 Další vzdělávací příležitosti podporující naplňování ŠVP

Vzdělávání dětí obohacujeme o další vzdělávací příležitosti, které rozšiřují jejich zkušenosti, podporují aktivní poznávání světa a přispívají k naplňování cílů našeho školního vzdělávacího

³ 🧠 OVU je zařazen také v jiném integrovaném bloku.

programu. Tyto aktivity přirozeně navazují na integrované bloky, vycházejí z aktuálních potřeb a zájmů dětí i školy a doplňují každodenní vzdělávací nabídku.

Spolupráce s partnery a odborníky

Mateřská škola dlouhodobě spolupracuje s partnery, kteří obohacují vzdělávání dětí i profesní rozvoj pedagogů. Patří mezi ně zejména školy, školská poradenská zařízení, kulturní a vzdělávací instituce, sportovní organizace i další odborná pracoviště. Podle aktuálních potřeb dětí spolupracujeme také s odborníky z různých oblastí, jejichž doporučení a konzultace využíváme při vytváření podmínek pro individualizaci vzdělávání i podporu společného vzdělávání. Současně zůstáváme otevřeni novým příležitostem ke spolupráci, které přispívají k rozvoji školy a naplňování její vzdělávací filozofie.

Podpora dětí s odlišným mateřským jazykem

Dětem s odlišným mateřským jazykem poskytujeme podporu, která usnadňuje jejich začlenění do kolektivu i osvojování českého jazyka. Vzdělávání přizpůsobujeme jejich individuálním potřebám a podle aktuální situace využíváme různé formy jazykové podpory. V případech stanovených právními předpisy zajišťujeme jazykovou přípravu dětí s odlišným mateřským jazykem.

Projektové a další vzdělávací příležitosti

Součástí života mateřské školy jsou projektové dny, kulturní, sportovní a environmentální programy, exkurze, návštěvy knihoven, divadel, muzeí i další vzdělávací aktivity včetně pobytových programů, které dětem umožňují získávat nové zkušenosti prostřednictvím vlastních prožitků, objevování a aktivní činnosti. Pravidelně využíváme také vzdělávací příležitosti podporující pohyb, pobyt venku i poznávání okolního prostředí.

Přirozenou součástí života mateřské školy jsou také **společné slavnosti a tradiční setkávání**, která dětem přibližují kulturní tradice, posilují jejich sounáležitost se školou a vytvářejí příležitosti ke společnému prožívání významných okamžiků školního roku.

Do života mateřské školy **přirozeně zapojujeme** také rodiny dětí. Věříme, že společné sdílení zkušeností, tradic i různých pohledů na svět obohacuje vzdělávání dětí, podporuje vzájemné porozumění a přispívá k vytváření otevřeného, respektujícího a spolupracujícího společenství.

 OVU je zařazen také v jiném integrovaném bloku.

7 Autoevaluace školy

Sledujeme → poznáváme → sdílíme → reflektujeme → rozhodujeme → rozvíjíme.

7.1 Proč autoevaluaci provádíme

Podporujeme děti v objevování, přemýšlení a hledání vlastních cest k učení, protože věříme, že rozvoj každého dítěte je postupný proces, který vyžaduje čas, bezpečné prostředí a citlivou podporu dospělých. Stejným způsobem přistupujeme také **k rozvoji školy**. Vnímáme jej jako

průběžný proces společného přemýšlení, sdílení zkušeností, otevřené reflexe a hledání cest k dalšímu zkvalitňování vzdělávání a života školy.

Autoevaluace je proto přirozenou součástí **každodenního života školy**. Jejím smyslem není kontrola jednotlivců ani vytváření administrativních povinností. Pomáhá nám porozumět tomu, co podporuje kvalitní vzdělávání dětí, jaké podmínky pro jejich učení vytváříme a jak můžeme naši práci a život školy dále rozvíjet. Vychází z přesvědčení, že otevřená reflexe, vzájemná spolupráce a ochota učit se jsou přirozenou součástí profesního života kvalitní školy.

7.2 Na čem stavíme

Autoevaluace vychází ze stejných principů, na kterých je postaven celý Školní vzdělávací program.

Dítě vnímáme jako **aktivního účastníka vlastního učení**. Učitel je jeho průvodcem, který vytváří podmínky pro objevování, přemýšlení, spolupráci i získávání nových zkušeností. Pedagogické diagnostikování nám pomáhá dítě poznávat, porozumět jeho individuálním potřebám a plánovat vzdělávání tak, aby podporovalo jeho další rozvoj.

Stejný přístup uplatňujeme také při rozvoji školy. **Průběžně reflektujeme** pedagogickou práci, sdílíme zkušenosti, společně hledáme nové možnosti a ověřujeme jejich přínos při každodenní pedagogické práci. Do tohoto procesu se zapojují pedagogičtí pracovníci, vedení školy i ostatní zaměstnanci, kteří **společně** vytvářejí prostředí podporující kvalitní vzdělávání dětí.

Autoevaluaci proto chápeme jako **společný proces učení a rozvoje celé školy**. Podporuje profesní růst zaměstnanců, rozvoj spolupráce i kulturu školy založenou na vzájemném respektu, otevřené komunikaci, sdílení zkušeností a společné odpovědnosti.

7.3 Co společně sledujeme

Při autoevaluaci věnujeme pozornost především tomu, zda se daří naplňovat cíle Školního vzdělávacího programu a vytvářet podmínky podporující všestranný rozvoj dětí.

Průběžně sledujeme kvalitu **materiálních, psychosociálních, personálních a organizačních podmínek vzdělávání**, průběh a výsledky vzdělávání, účinnost využívaných vzdělávacích strategií, naplňování principů individualizace, spolupráci s rodinami a dalšími partnery školy, **profesní rozvoj zaměstnanců** i řízení školy.

Součástí autoevaluace je také péče o kulturu školy – o vzájemné vztahy, otevřenou komunikaci, spolupráci, bezpečné a respektující prostředí i podmínky, ve kterých se dobře učí dětem i dospělým.

Jednotlivé **oblasti nevnímáme odděleně**. Sledujeme jejich vzájemné souvislosti a **společný vliv na kvalitu vzdělávání i celkový život školy**.

7.4 Jak získáváme poznatky

Poznatky o kvalitě vzdělávání získáváme především prostřednictvím každodenní pedagogické práce. Vycházíme z průběžného pozorování dětí, pedagogického diagnostikování, reflexe vzdělávacího procesu, sdílení zkušeností pedagogických pracovníků, hospitační činnosti, analýzy pedagogické dokumentace i zpětné vazby od dětí, rodičů a zaměstnanců školy.

Získané informace posuzujeme vždy komplexně. Nesoustředíme se pouze na jednotlivé výsledky či situace, ale hledáme jejich příčiny, vzájemné souvislosti a možnosti dalšího rozvoje.

Podmínky vzdělávání, průběh i výsledky vzdělávání, spolupráci s rodinami a partnery školy, profesní rozvoj zaměstnanců i řízení školy sledujeme průběžně, jednotlivě i ve vzájemných souvislostech. Díky tomu získáváme ucelený pohled na fungování školy a vytváříme podklady pro společnou reflexi, plánování a přijímání opatření vedoucích k dalšímu zkvalitňování vzdělávání i života školy.

7.5 Jak s nimi pracujeme

Získané poznatky společně sdílíme, reflektujeme a využíváme při rozhodování o dalším směřování školy. Vycházíme přitom z otevřené a pravdivé reflexe práce školy. Vážíme si toho, co se daří, stejně otevřeně však pojmenováváme oblasti, ve kterých hledáme další možnosti rozvoje.

Výsledky autoevaluace využíváme při plánování vzdělávací práce, profesního rozvoje zaměstnanců, přijímání opatření podporujících kvalitu vzdělávání i při průběžné aktualizaci Školního vzdělávacího programu. **Přijatá opatření společně vyhodnocujeme a podle potřeby dále upravujeme tak, aby vedla ke zkvalitňování podmínek, průběhu i výsledků vzdělávání a podporovala další rozvoj školy.**

Autoevaluace pro nás nepředstavuje jednorázové hodnocení, ale průběžný proces společného učení, plánování a rozvoje, který přispívá ke kvalitě vzdělávání i života školy.

7.6 Jak společně rozvíjíme naši školu

Autoevaluaci chápeme jako průběžný proces společného učení a rozvoje školy. Získané zkušenosti a poznatky využíváme k vytváření stále kvalitnějších podmínek pro vzdělávání a k rozvoji školy jako bezpečného, otevřeného a spolupracujícího prostředí, ve kterém mohou děti i dospělí zažívat radost z poznávání, vzájemný respekt, pocit bezpečí a úspěch na své cestě rozvoje.

Autoevaluace pro nás není cílem sama o sobě. Je přirozenou součástí života školy a pomáhá nám společně se učit, lépe porozumět vlastní práci a vytvářet stále lepší podmínky pro kvalitní vzdělávání.

Použité zdroje:

Rámcový vzdělávací program pro předškolní vzdělávání. Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy. Praha, 2024.

Metodická podpora k Rámcovému vzdělávacímu programu pro předškolní vzdělávání. Národní pedagogický institut České republiky.

SEDLÁČKOVÁ, Hana; SYSLOVÁ, Zora; ŠTĚPÁNKOVÁ, Lucie. Hodnocení výsledků předškolního vzdělávání. Praha: Wolters Kluwer ČR, 2012. ISBN 978-80-7357-884-8.

